

Hoe houden we een levendig Leiden leefbaar?

Het voormalige V&D pand in hartje centrum van Leiden is gigantisch en biedt ruimte voor mooie toekomstbeelden. Toch staat het pand al lange tijd leeg. De gemeente wil een levendige binnenstad, de bewoners willen geen overlast. En de nieuwe eigenaren van het pand willen geld verdienen. Hoe krijg je al deze wensen verenigd?

Emma Boom

Een blik door de beregende ramen legt 15.000 vierkante meter aan potentie van het oude V&D-pand bloot. Frans van den Broek van City Lab Leiden heeft even een dromerige blik. Dit is toch waar iedereen zich kan verbinden, het pand waar heel Leiden op zit te wachten? We dromen even met hem mee, maar al snel daalt de werkelijkheid neer in de groep. Met de omlaag druipende regendruppels glijdt ook de lach van Frans' gezicht. De symboliek spreekt voor zich. De zon verschuilt zich achter de wolken, wanneer gaat hij weer op het pand schijnen, vraagt hij zich af. Een vergelijkbare leegstandsproblematiek kwamen we al tegen in de Catharinasteeg waar we zojuist doorheen zijn gelopen.

Levendigheid in de binnenstad

Even verderop in de Haarlemmerstraat schuilt de groep onder het dak van de HEMA, de vochtige regenlucht vermengt zich hier met de kenmerkende rookworstgeur. Tegelijkertijd begeven meerdere papieren lunchtasjes het door de regen. Chanella Mackay van de gemeente Leiden licht de situatie in deze lange winkelstraat toe: links en rechts bevinden zich veel ketens en staan panden leeg. De meeste panden zijn te klein of juist te groot voor ketens. Met de opkomst van het online winkelen worden fysieke winkels immers steeds minder bezocht. Hoe zorg je dat mensen toch nog de binnenstad opzoeken? Dat is een vraag waar, zo blijkt later, meerdere gemeenten mee worstelen.

De toekomst van het V&D pand

Naast levendigheid is leefbaarheid een terugkomend thema in de gesprekken. Hoe zorg je ervoor dat Leiden zowel levendig als leefbaar is? Mooie plannen zijn al de revue gepasseerd voor de verbouwing van het V&D pand, maar tot op het heden is er nog geen definitief besluit over gevallen. Ondanks de meningsverschillen zorgt het collectieve "leed" van de regenval voor verbroedering in de groep. Iedereen voelt het gezamenlijke doel: een levendig centrum. Een plek waar iedereen samenkomt, elkaar helpt en elkaar inspireert zou geweldig zijn, benadrukt Frank Reniers. En waar iedere gemeente niet alleen een mooi visitekaartje in handen hebben met een levendig centrum, is het ook van belang dat de bewoners daarbij worden gehoord.

De obstakels

In het museum Volkenkunde zullen we later -als de stadswandeling ten einde is- merken dat ook andere gemeenten dit soort problemen kent. Of het nou gaat om overvolle terrassen in de zomer in Volendam, of een multifunctioneel centrum in een dorp: iedere gemeente wil haar bewoners goed vertegenwoordigen en samenbrengen. Het blijkt lastig om elke groep daarover te laten meedenken. Vaak speelt ook geld een rol: er is regelmatig meer van nodig dan gemeenten ter beschikking hebben.

En nu?

Het gesprek was een mooie uitwisseling van ervaringen en struikelpunten. Maar tot een eenduidige conclusie kwam het niet. Zo bleven ook een aantal belangrijke vragen over het V&D pand hangen: missen we stukjes in deze puzzel, passen de stukjes niet, en is het totale plaatje eigenlijk wel helder?